

DE EUROPESE INVESTERINGSBANK

De Europese Investeringsbank (EIB) bevordert de doelstellingen van de Europese Unie door projectfinanciering op de lange termijn, garanties en advies te bieden. Zij ondersteunt zowel projecten binnen als buiten de EU. De aandeelhouders van de bank zijn de EU-lidstaten. De EIB is de meerderheidsaandeelhouder in het Europees Investeringsfonds (EIF). Deze twee organisaties vormen samen de EIB-groep. Binnen het investeringsplan voor Europa van de Commissie is de EIB-groep onderdeel van een overkoepelende strategie die erop gericht is de grote investeringskloof te dichten door investeerders vrij te stellen van sommige intrinsieke risico's van projecten.

RECHTSGRONDSLAG

- De artikelen 308 en 309 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Andere bepalingen inzake de EIB zijn opgenomen in artikelen 15, 126, 175, 209, 271, 287, 289 en 343 VWEU,
- In Protocol nr. 5 betreffende de statuten van de Europese Investeringsbank en Protocol nr. 28 betreffende economische, sociale en territoriale samenhang, die als bijlagen aan het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) zijn gehecht.

DOELSTELLINGEN

Ingevolge artikel 309 VWEU heeft de EIB tot taak bij te dragen tot een evenwichtige en gestage ontwikkeling van de interne markt in het belang van de Unie. De EIB bevordert in alle sectoren van de economie de financiering van projecten die:

- minder ontwikkelde gebieden trachten te ontwikkelen;
- ondernemingen trachten te moderniseren of om te vormen, of nieuwe activiteiten trachten te ontwikkelen die niet geheel gefinancierd kunnen worden met de middelen die de lidstaten ter beschikking staan;
- voor meerdere lidstaten van gemeenschappelijk belang zijn.

De EIB draagt ook bij aan de bevordering van de economische, sociale en territoriale samenhang in de Unie (artikel 175 VWEU en Protocol nr. 28). Daarnaast ondersteunt zij de uitvoering van maatregelen buiten de EU die het ontwikkelingsamenwerkingsbeleid van de Unie ondersteunen (artikel 209 VWEU).

De activiteiten van de EIB zijn gericht op zes prioritaire terreinen: klimaat en milieu; ontwikkeling; innovatie en vaardigheden; kleine ondernemingen; infrastructuur; en cohesie.

MIDDELEN EN INSTRUMENTEN

A. Middelen

Om haar doelstellingen te verwezenlijken, doet de EIB voornamelijk een beroep op haar eigen middelen en op de internationale kapitaalmarkten (artikel 309 VWEU).

1. Eigen middelen

De eigen middelen worden verstrekt door de leden van de EIB, d.w.z. de lidstaten (artikel 308 VWEU). De bijdrage van de afzonderlijke lidstaten aan het kapitaal is vastgelegd in artikel 4 van de statuten van de EIB en wordt berekend overeenkomstig het economische gewicht van de lidstaat. Na de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de EU heeft de raad van gouverneurs van de EIB besloten dat de rest van de lidstaten hun kapitaalbijdragen proportioneel zullen verhogen om hetzelfde niveau van het totaal aan geplaatst kapitaal (243,3 miljard EUR) te handhaven. Vanaf maart 2020 is het geplaatste kapitaal van de EIB met nog eens 5,5 miljard EUR toegenomen na het besluit van twee lidstaten (Polen en Roemenië) om hun kapitaalbijdragen te verhogen. Het geplaatste kapitaal van de EIB bedraagt nu in totaal 248,8 miljard EUR.

2. Kapitaalmarkten

De EIB verwerft het grootste deel van haar kredietmiddelen op de internationale kapitaalmarkten, voornamelijk door het uitgeven van obligaties. De EIB behoort tot de grootste supranationale kredietverschaffers ter wereld. Een uitstekende kredietrating is belangrijk voor kosteneffectieve financiering. De belangrijkste kredietratingagentschappen geven momenteel de hoogste rating aan de EIB, waarin de kwaliteit van de leningenportefeuille wordt weerspiegeld. De EIB financiert doorgaans een derde van ieder project, maar de ondersteuningsfinanciering kan oplopen tot 50 %.

B. Instrumenten

De EIB gebruikt een breed scala aan verschillende instrumenten, maar voornamelijk leningen en garanties. Toch werd een aantal andere, innovatievere instrumenten met een hoger risicoprofiel ontwikkeld. Er zullen nog andere instrumenten worden ontworpen in samenwerking met andere EU-instellingen. Financiering van de EIB kan ook worden gecombineerd met financiering vanuit andere EU-bronnen (waaronder de EU-begroting), een proces dat bekendstaat als “blending”. Naast het financieren van projecten heeft de EIB ook een adviserende rol.

Kredieten worden voornamelijk verstrekt in de vorm van directe leningen of leningen op de middellange termijn. Directe projectleningen worden onderworpen aan bepaalde voorwaarden. Zo moeten de totale investeringskosten meer dan 25 miljoen EUR bedragen en kan de lening hooguit 50 % van de projectkosten dekken. Leningen op de middellange termijn bestaan uit kredieten aan lokale banken of andere tussenpersonen die op hun beurt de uiteindelijke ontvanger steunen. Het grootste deel van de kredieten wordt verstrekt in de EU.

Naast haar meer traditionele leningen maakt de EIB ook gebruik van blendingfaciliteiten om haar leningen te combineren met subsidies van overheidsinstanties of liefdadigheidsorganisaties.

BESTUUR EN STRUCTUUR

A. Bestuur

De EIB is ingevolge artikel 308 VWEU een rechtspersoon. De EIB wordt bestuurd en beheerd door een raad van gouverneurs, een raad van bewind en een directie (artikel 6 van de statuten). Een controlecomité is belast met de controle op de activiteiten van de bank (artikel 12 van de statuten).

1. De raad van gouverneurs

a. Samenstelling

De raad van gouverneurs bestaat uit de ministers die door de lidstaten zijn aangewezen (artikel 7, lid 1, van de statuten).

b. Taken

De raad van gouverneurs stelt de algemene richtlijnen vast met betrekking tot het kredietbeleid van de bank en ziet erop toe dat deze richtlijnen worden uitgevoerd (artikel 7, lid 2, van de statuten). Ingevolge artikel 7, lid 3, van de statuten heeft de raad van gouverneurs de volgende taken:

- besluitvorming over verhoging van het geplaatst kapitaal;
- vaststelling van de beginselen die voor de financiële activiteiten van de bank in het kader van haar taken gelden;
- uitoefening van vastgestelde bevoegdheden voor de benoeming en het ambtshalve ontslaan van de leden van de raad van bewind en de directie;
- besluitvorming over de financiering van investeringsprojecten die geheel of gedeeltelijk buiten het grondgebied van de EU zullen worden uitgevoerd;
- goedkeuring van het jaarverslag van de raad van bewind, de jaarbalans, de winst- en verliesrekening en het reglement van orde van de bank.

De raad van gouverneurs benoemt de zes leden van het controlecomité (artikel 12, lid 1, van de statuten), alsook de leden van de raad van bewind (artikel 9, lid 2, van de statuten) en van de directie (artikel 11, lid 1, van de statuten).

2. De raad van bewind

a. Samenstelling

De raad van bewind bestaat uit 28 directeurs en 18 plaatsvervangend directeurs. De directeurs worden voor vijf jaar door de raad van gouverneurs benoemd. Iedere lidstaat nomineert een directeur, evenals de Commissie (artikel 9, lid 2, van de statuten).

b. Taken (artikel 9 van de statuten):

De raad van bewind beslist over:

- financieringen, met name in de vorm van kredieten en garanties;

- het aangaan van leningen;
- het vaststellen van de rentevoet voor de door de bank verstrekte leningen, de provisies en overige verplichtingen.

De raad van bewind zorgt ervoor dat de bank goed wordt bestuurd en dat het beheer van de bank plaatsvindt in overeenstemming met de bepalingen van de verdragen, de statuten en de algemene richtlijnen die door de raad van gouverneurs worden vastgesteld.

3. De directie

a. Samenstelling

De directie bestaat uit een president en acht vicepresidenten die voor zes jaar worden benoemd door de raad van gouverneurs op voorstel van de raad van bewind. De directieleden zijn herbenoembaar (artikel 11, lid 1, van de statuten).

b. Taken

De directie behandelt de lopende zaken van de bank, onder leiding van de president en onder toezicht van de raad van bewind; zij bereidt de besluiten van de raad van bewind voor en zorgt voor de uitvoering van die besluiten (artikel 11, lid 3, van de statuten).

4. Het controlecomité (artikel 12 van de statuten)

a. Samenstelling

Het controlecomité bestaat uit zes leden die door de raad van gouverneurs zijn benoemd (artikel 12, lid 1, van de statuten).

b. Taken

Het comité onderzoekt elk jaar of de verrichtingen van de bank op goede wijze worden uitgevoerd en of de boekhouding op orde is. Daartoe controleert het of de verrichtingen van de bank in overeenstemming met de in de statuten en het reglement van orde vastgestelde formaliteiten en procedures hebben plaatsgevonden (artikel 12, lid 2, van de statuten). Het comité gaat na of de financiële staten en alle financiële gegevens die zijn vervat in de door de raad van bewind opgestelde jaarrekening een getrouwe weergave zijn van de financiële situatie van de bank (artikel 12, lid 3, van de statuten).

B. Structuur

De EIB-groep werd opgericht in 2000 en bestaat uit de EIB en het Europees Investeringsfonds (EIF). Het Europees Investeringsfonds (EIF) werd opgericht in 1994 als een publiek-privaat partnerschap (PPP) met drie grote groepen van aandeelhouders: de EIB (met 62,2 % de meerderheidsaandeelhouder), de Commissie (30 %) en verschillende publieke en private financiële instellingen (7,8 %). Het EIF verstrekt verschillende soorten instrumenten voor risicokapitaal, bijvoorbeeld durfkapitaal. Het EIF verstrekt voornamelijk kredieten aan kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) en wendt een breed scala aan innovatieve instrumenten aan met als doel een gemakkelijkere toegang tot krediet voor kmo's.

EEN INVESTERINGSPLAN VOOR EUROPA

Sinds het begin van de mondiale financiële crisis heeft de EU te lijden onder een tekort aan investeringen. De mededeling van de Commissie, getiteld “Een investeringsplan voor Europa” ([COM\(2014\)0903](#)), voorziet in adviezen voor een opleving van investeringen in de EU, voor de schepping van banen en voor groei en concurrentievermogen op de lange termijn. Het wetgevingskader voor het nieuwe initiatief is uiteengezet in een voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende het Europees Fonds voor strategische investeringen (EFSI) ([COM\(2015\)0010](#)). Die verordening is aangenomen op 25 juni 2015. Het EFSI is bedoeld om particuliere investeringen te genereren via de mobilisering van overheidsgeld en om een investeringsvriendelijk klimaat te creëren. Een initiële EU-garantie van 16 miljard EUR aan de EIB in combinatie met een toezegging van 5 miljard EUR van de EIB zelf is gebruikt om particuliere middelen vrij te maken, en medio 2018 had het EFSI zijn doelstelling om 315 miljard EUR aan aanvullende financiën ter investering in de EU te genereren al overtroffen. Het plan was niet bedoeld om bestaande EU- en EIB-programma's te vervangen, maar om deze aan te vullen.

Uit hoofde van de EFSI-verordening is ook de Europese investeringsadvieshub (EIAH) opgericht, die tot doel heeft advies en technische bijstand te verstrekken voor de identificatie, voorbereiding en ontwikkeling van investeringsprojecten. De EIAH vormt een partnerschap tussen de EIB en de Commissie en wordt door beide instellingen samen gefinancierd. De hub bevindt zich in de EIB, die verantwoordelijk is voor het beheer ervan.

Verordening 2.0 van het EFSI is in december 2017 vastgesteld en op 1 januari 2018 in werking getreden. Met deze verordening wordt de looptijd van het EFSI (tot eind 2020) verlengd en het fonds en de EIAH op een aantal punten verbeterd. Een van de belangrijkste elementen betreft de verhoging van de EU-garantie tot 26 miljard EUR en de toezegging van de EIB tot 7,5 miljard EUR, zodat er 500 miljard EUR aan aanvullende financiën ter investering beschikbaar komt.

DE “KLIMAATBANK” VAN DE EU

In juni 2019 heeft de Europese Raad de EIB verzocht “haar activiteiten ter ondersteuning van klimaatactie op te voeren”. De EIB reageerde in november 2019 met een nieuwe klimaatstrategie en met nieuw beleid inzake kredietverstrekking voor energie.

De EIB heeft zich ertoe verbonden al haar financieringsactiviteiten af te stemmen op de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs. In het bijzonder zal de EIB het aandeel van investeringen in het kader van haar prioriteit “klimaatactie en ecologische duurzaamheid” tegen 2025 verhogen tot 50 %. De EIB zal vanaf eind 2021 haar financiering van projecten voor fossiele brandstoffen stopzetten.

Het nieuwe EIB-beleid inzake kredietverstrekking voor energie, dat haar activiteiten in de energiesector zal bepalen, is gebaseerd op vijf beginselen:

- prioriteit voor energie-efficiëntie met het oog op de ondersteuning van de nieuwe EU-doelstelling in het kader van de energie-efficiëntierichtlijn van de EU;
- decarbonisatie van de energie mogelijk maken door middel van meer steun voor koolstofarme of koolstofvrije technologie, met als doel het aandeel van hernieuwbare energie in de EU tegen 2030 te verhogen tot 32 %;
- meer financiering voor decentrale energieproductie, innovatieve energieopslag en e-mobiliteit;
- het waarborgen van de investeringen in het net, die essentieel zijn voor nieuwe, periodieke energiebronnen zoals wind- en zonne-energie, en het versterken van grensoverschrijdende interconnecties; en
- het vergroten van het effect van de investeringen ter ondersteuning van de energietransformatie buiten de EU.

REACTIE OP DE COVID-19-CRISIS

In 2020 heeft de EIB, als onderdeel van de reactie van de EU op de economische gevolgen van de COVID-19-crisis, een garantiefonds van 25 miljard EUR opgezet om de EIB-groep in staat te stellen haar steun voor ondernemingen in alle EU-lidstaten op te voeren door een bedrag van maximaal 200 miljard EUR extra vrij te maken.

Dit komt boven op een onmiddellijk steunpakket van maximaal 40 miljard EUR, dat bestaat uit:

- specifieke onmiddellijk inzetbare garantieregelingen voor banken op basis van bestaande programma's, waarbij maximaal 20 miljard EUR aan financiering wordt vrijgemaakt;
- specifieke liquiditeitslijnen voor banken om ervoor te zorgen dat 10 miljard EUR extra aan bedrijfskapitaal voor kmo's en midcap-ondernemingen vrijkomt; en
- specifieke aankoopprogramma's voor door activa gedekte effecten (ABS) om banken in staat te stellen risico's op portefeuilles van kmo-leningen over te dragen, waarbij nog eens 10 miljard EUR aan steun wordt vrijgemaakt.

DE ROL VAN HET EUROPEES PARLEMENT

Overeenkomstig artikel 308 van het VWEU wordt het Parlement geraadpleegd wanneer de statuten van de EIB worden gewijzigd.

Elk jaar onderzoekt een commissie van het Parlement de activiteiten van de EIB. Deze commissie brengt hierover vervolgens verslag uit in een plenaire vergadering waarvoor de voorzitter van de EIB is uitgenodigd.

Uit hoofde van de bestaande verordening stemt het Parlement in met de benoeming van de algemeen directeur en adjunct-algemeen-directeur van het EFSI. In de context van de jaarlijkse begrotingsprocedure verlenen het Parlement en de Raad hun goedkeuring aan de jaarlijkse toewijzingen uit de EU-begroting voor het garantiefonds. De EIB en de Commissie hebben een aantal verslagleggingsverplichtingen tegenover

het Parlement, onder meer in de vorm van jaarlijkse verslagen, ad hoc-hoorzittingen en verzoeken om informatie.

Als medewetgever was het Parlement betrokken bij de onderhandelingen over het EFSI 2.0-voorstel.

Dražen Rakić
04/2020

